

દશકુમારચરિતમ્ -ઉચ્છ-૬

પ્ર.૧. "દશકુમારચરિતમ્" નાં આધારસ્થાનો દર્શાવી, દંડીએ તેમાં કરેલા ફેરફારો જણાવો.

અથવા

12

પ્ર.૧. ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે )

૧ દંડીની કૃતિઓ

૨. નિમ્બવતી કથા .

૩ " દશકુમારચરિતમ્ " નું શીર્ષક .

૪. દંડી ની વાર્તા કલા.

પ્ર.૨. નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે ચાર પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યોમાં જવાબ આપો.

8

૧. કવિ દંડી કયા કયા કવિઓના સમકાલીન હતા ?

૨. " દશકુમારચરિતમ્ " નો છઠ્ઠો ઉચ્છવાસ નું નામ શું છે ?

૩ કન્દુકનૃત્ય કરવા આવેલી કન્દુકાવતી મિત્રગુપ્તને કેવી લાગી ?

૪. કોશદાસ અને ચન્દ્રસેનાના મિલન માટે મિત્રગુપ્તે કયો

ઉપાય બતાવ્યો ?

૫. બ્રહ્મરાક્ષસે મિત્રગુપ્તને કયા ચાર પ્રશ્નો પૂછ્યા ?

૬. બ્રહ્મરાક્ષસના પ્રશ્નોના મિત્રગુપ્તે શું જવાબ આપ્યા

૭. ધુમિની કથા કયા પ્રદેશની વાર્તા છે ?

૮. શક્તિકુમારના મતે ગુણવાન સ્ત્રી મેળવવાનો શો ઉપાય છે ?

इति शुभम्

दशकुमारचरितम् -उच्छ-६

प्र.१.(अ) नीचे आपेला गद्यभंडीमांथी गमे ते बे नो अनुवाए करे.

6

१.'अस्ति त्रिगर्तो नाम जनपदः । तत्रासन्गृहिणस्त्रयः स्फीतसारधनाःसोदर्या धनक-धान्यक-धन्यकाख्याः । तेषु जीवत्सु न वर्ष वर्षाणि द्वादश दशशताक्षः, क्षीणसारं सस्यम् , औषध्यो वन्ध्याः , न फलवन्तो वनस्पतयः । क्लीबा मेघाः , क्षीणस्रोतसः सवन्त्यः , पङ्कशेषाणि पल्वलानि, निर्निस्यन्दान्युत्समंडलानि , विरलीभूतं कन्दमूलफलम् , अवहीनाः कथाः,गलिताः कल्याणोत्सवक्रियाः बहुलीभूतानि तस्करकुलानि , अन्योन्यभक्षयन्प्रजाः,पर्यलुण्ठन्निस्तततो बलाकापाण्डुराणि नरशिरः कपालानि ,पर्यहिण्डन्त शुष्काः- काकमण्डल्यः , शून्यीभूतानि नगरग्रामखर्वटपुटभेदनादिनि । '

२. महति रत्नरङ्गपीठे स्थितां प्रथमं ताम्रोष्ठीमशयम् । अतिष्ठच्च सा सद्य एव मम हृदये । न मयाऽन्येन वाऽन्तराले दृष्टा । चित्रीयाविष्टचित्तश्चाचिन्तयम् -' किमियं लक्ष्मीः ? , नहि नहि । तस्याः किल हस्ते विन्यस्तं कमलम् ,अस्यास्तु हस्त एव कमलम् । भुक्तपूर्वा च सा पुरातनेन पुंसा पूर्वराजैश्च ,अस्याः पुनरनवद्यमयातयामं च यौवनम् ।

३. 'अस्ति सौराष्ट्रेषु वलभी नाम नगरी । तस्यां गृहगुप्तनाम्नो गुह्यकेन्द्रतुल्यविभवस्य नाविकपतेर्दुहिता रत्नवती नाम । तां किल मधुमत्याः समुपागम्य बलभद्रो नाम सार्थवाहपुत्रः पर्यणेषीत् । तयापि नववध्वा रहसि रभसविघ्नितसुरतसुखो झटिति द्वेषमल्पेतरं बबन्ध । न तां पुनर्द्रष्टुमिष्टवान् । तद्गृहागमनपि सुहृद्वाक्यशतातिवर्ती लज्जया परिजहार । तां च दुर्भगां तदाप्रभृत्येव ' नेयं रत्नवती , निम्बवती चेयम् ' इति स्वजनः परजनश्च परिबभूव ।

प्र.१.(ब) "दशकुमारचरितम्"मां निरूपित एंडीनी गद्यशैलीनी

વિશેષતાઓ જણાવો.

અથવા

પ્ર.૧.(બ). દ્વંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે )

- ૧." દશકુમારચરિતમ્ " નું શીર્ષક
૨. ધૂમિની કથા ।
૩. મિત્રગુપ્ત નું પાત્ર .
૪. દણ્ડીન: પદલાલિત્યમ્ ।

પ્ર.૨. નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે છ પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યોમાં જવાબ આપો.

- ૧.મિત્રગુપ્ત રાજવાહનને શોધતાં શોધતાં ક્યાં પહોંચે છે?
- ૨.ગોમિનીની કથા ક્યા દેશની છે,તેમાં કોની વાત કરવામાં આવી છે ?
- ૩.રત્નવતીનો બલભદ્રે કેમ ત્યાગ કર્યો ?
- ૪.નિતંબવતીને પામવા માટે કલહકંટકે કોનો સાથ લીધો ?
- ૫.બ્રહ્મરાક્ષસ પ્રસન્ન થયા પછી કઈ ઘટના બની ?
- ૬.મિત્રગુપ્ત અને કન્દુકાવતીનું મિલન કેવી રીતે થયું ?
- ૭.શક્તિકુમારના મતે ગુણવાન સ્ત્રી મેળવવાનો શો ઉપાય છે ?
- ૮.રાજા તુંગધન્વાને કેટલા સંતાનો હતા ? તેમના નામ જણાવો ?

: इति शुभम्